

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η Επέτειος του «Όχι» μνημονεύει την άρνηση της Ελλάδας στις ιταλικές αξιώσεις που περιείχε το τελεσίγραφο που επιδόθηκε από τον Ιταλό πρέσβη στον Έλληνα δικτάτορα Ιωάννη Μεταξά την 28η Οκτωβρίου του 1940. Συνέπεια της άρνησης αυτής ήταν η είσοδος της Χώρας στο Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και η έναρξη του Ελληνοϊταλικού πολέμου του 1940.

Το 1941 με την εισβολή των Γερμανών στην Ελλάδα, αρχίζει η περίοδος της γερμανικής Κατοχής που διήρκησε μέχρι τον Οκτώβριο του 1944. Η κατοχή επέφερε τεράστια δεινά στον ελληνικό λαό και προκάλεσε ανυπολόγιστες καταστροφές. Οι ανθρώπινες απώλειες της Ελλάδας κατά τη διάρκεια του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου υπολογίζονται μεταξύ 300.000 και 770.000 αμάχων και 20.000 έως 35.000 στρατιωτών. Ανυπολόγιστες υπήρξαν και οι υλικές καταστροφές, που οδήγησαν σε πλήρη κατάρρευση της ελληνικής οικονομίας.

Την ίδια στιγμή αναπτύχθηκε η ελληνική αντίσταση, που υπήρξε από τις πιο δραστήριες στα κατεχόμενα κράτη της Ευρώπης. Οι αντιστασιακές ομάδες πραγματοποίησαν επιχειρήσεις κατά των δυνάμεων κατοχής και των ταγμάτων ασφαλείας και ανέπτυξαν δίκτυο κατασκόπων. Οι επιπτώσεις της Κατοχής είναι ζωντανές μέχρι σήμερα στη συλλογική μνήμη της χώρας.

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΠΕΤΕΙΟΥ

- Σκοπός μας δεν είναι να μετατρέψουμε τον εορτασμό της ημέρας σε ένα ακόμη μάθημα ιστορίας, αλλά να καλλιεργήσουμε την ιστορική μνήμη και να βοηθήσουμε τα παιδιά να κατανοήσουν τη δύσκολη καθημερινότητα των ανθρώπων εκείνης της εποχής, αναδεικνύοντας στοιχεία της τοπικής ιστορίας που ίσως δε γνώριζαν.
- Να τιμήσουμε όλους όσους έδωσαν τη ζωή τους για τη λευτεριά της πατρίδας και χάρισαν στον κόσμο την πρώτη αντιφασιστική νίκη.
- Να θυμηθούμε και να τιμήσουμε όσους συνέχισαν τον αγώνα στις πόλεις και τα βουνά της πατρίδας μας, μέσα από τις γραμμές της εθνικής Αντίστασης.
- Να μάθουμε την αξία της θυσίας για ένα ιδανικό αλλά και τη σημασία της ενότητας όταν η πατρίδα κινδυνεύει και πάνω από όλα την αξία της ειρήνης και της ειρηνικής συνύπαρξης των λαών.

Στάδια για την αξιοποίηση των ταινιών και βίντεο στο σχολείο

Οι ταινίες μπορούν να είναι ένα αποτελεσματικό εκπαιδευτικό εργαλείο. Το κλειδί για την επιτυχία είναι να επιλέξουμε την κατάλληλη ταινία και να δημιουργήσουμε σχέδια εργασίας που είναι αποτελεσματικά στο να κάνουν την ταινία μια μαθησιακή εμπειρία.

1^ο Στάδιο προετοιμασίας

- Ο εκπαιδευτικός εξετάζει τις προϋποθέσεις υλικοτεχνικής υποδομής, επιλέγει την κατάλληλη ταινία/βίντεο, το χώρο προβολής, τη στρατηγική παρουσίασης της ταινίας, την επεξεργασία του βίντεο (σε περίπτωση που δεν αξιοποιηθεί στο σύνολό του π.χ. να κοπούν σκηνές και να γίνει μοντάζ των σημαντικότερων τμημάτων).
- Κάνει μια εισαγωγή δίνοντας μια γενική περίληψη στους μαθητές/τριες αναφορικά με το τι περιέχει η ταινία
- Παρουσιάζει πως συνδέεται το περιεχόμενο της ταινίας με τα θέματα που θα ακολουθήσουν, για συζήτηση.
- Εξηγεί το γενικότερο πλαίσιο στο οποίο θα εργαστούν οι μαθητές/τριες (π.χ. ποιες δραστηριότητες και γιατί θα τις κάνουν, σε τι θα είναι χρήσιμες για το θέμα)
- κατευθύνει τους μαθητές/τριες σε συγκεκριμένα σημεία που θα πρέπει να εστιάσουν την προσοχή τους

2^ο Στάδιο μαθησιακής διαδικασίας

- προετοιμάζει τη γενική δομή της ταινίας με τα περιεχόμενά της π.χ. σε σημειώσεις ή στον πίνακα
- ενημερώνει τους μαθητές, με συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με την ταινία
- προβάλλει την αφίσα της ταινίας και να ενθαρρύνει τους μαθητές, να διατυπώσουν ερωτήσεις σχετικά με το περιεχόμενο της ταινίας
- προτρέπει στους μαθητές να επεξεργαστούν το trailer της ταινίας και να «μαντέψουν» ποια θέματα θα παρατηρήσουν κατά τη θέασή της
- διατυπώνει γενικότερες ερωτήσεις στους μαθητές, αξιοποιώντας π.χ. φύλλα καταγραφής κ.α. οι οποίες θα τους βοηθήσουν να εστιάσουν κατά τη παρακολούθηση

3° Στάδιο: Προβολή ταινίας

Ο τρόπος παρουσίασης μπορεί να πάρει διαφορετικές μορφές:

- ως προς την πληρότητα της παρουσίασης: δηλ. να παρουσιαστεί όλη η ταινία ή μόνο μερικές επιλεγμένες σκηνές
- ως προς τη ροή: η ταινία μπορεί να προβληθεί χωρίς διακοπές, με διακοπές ανάμεσα σε θεματικές ενότητες σύμφωνα με τη δόμηση της ταινίας, με αντίστροφη ροή, π.χ. πρώτα οι ενότητες των συνεπειών και μετά η ενότητα που αναφέρεται στα αίτια
- ως προς τη συχνότητα η ταινία μπορεί να προβληθεί: μια φορά ή μερικές ενότητες μπορούν να προβληθούν πολλές φορές
- ως προς την παρέμβαση του εκπαιδευτικού, ο οποίος μπορεί: να μην κατευθύνει την πρόσληψη των μαθητών ή να την κατευθύνει δίνοντας ερεθίσματα.

4° Στάδιο: επεξεργασία της ταινίας

Κατά την απλή θέαση εκπαιδευτικών ταινιών, οι μαθητές/τριες παρακολουθούν διαισθητικά, σε επίπεδο παθητικής πρόσληψης και γι' αυτόν το λόγο οι πληροφορίες δεν «παραμένουν», δηλαδή δεν μπορούν να τις μετατρέψουν σε γνώση.

Για το λόγο αυτό δραστηριότητες και εκπαιδευτικές τεχνικές που μπορούν να στηρίξουν την ενεργή εμπλοκή των μαθητών στην μαθησιακή διαδικασία μεταξύ άλλων είναι :

- η μετατροπή επιμέρους πληροφοριών σε άλλες μορφές έκφρασης, π.χ. προφορική, γραπτή, παιχνίδι ρόλων, κ.α.
- σε περίπτωση που ο εκπαιδευτικός διακόψει τη ροή της ταινίας, μπορούν οι μαθητές να «μαντέψουν» την εξέλιξη του θέματος και στη συνέχεια να συγκρίνουν τις δικές τους προσεγγίσεις με αυτήν που παρουσιάζεται στη ταινία,
- να συγκρίνουν μεταξύ τους οι μαθητές τις καταγραφές που έκαναν όταν παρακολουθούν συγκεκριμένα σημεία της ταινίας βάσει προκαθορισμένων εργασιών
- να διαμορφώσουν μια άλλη μιντιακή παραγωγή, π.χ. κείμενο, διαφήμιση, Animation, αφίσα για την ταινία που είδαν,
- να διατυπώσουν βάσει της ταινίας που μελέτησαν ερωτήματα προς περαιτέρω διερεύνηση

Αξιοποίηση Ταινιών – ντοκιμαντέρ στην επέτειο της 28ης Οκτωβρίου

- να τοποθετηθούν πάνω στη ταινία σχετικά με: α) την απόσταση και τη σχέση της ταινίας με την πραγματικότητα και τα βιώματα των μαθητών, β) την πληρότητα των πληροφοριών, γ) την εκφραστικότητα της ταινίας, αν ήταν δηλαδή ενδιαφέρον, αν προσέλκυε σκηνοθετικά το θεατή και δ) την ιδεολογία και τις αξίες που μπορούν να παρατηρηθούν μέσα την ταινία

Εκπαιδευτικές πρακτικές αξιοποίησης στη διδασκαλία

Για την επιτυχή κινητοποίηση των μαθητών προτείνει ο Abrahem (2009: 78-79) τις ακόλουθες ενδεικτικές ερωτήσεις:

- Τι έρχεται άμεσα στο μυαλό σου, όταν σκέφτεσαι την ταινία που είδες;
- Ποιες σκηνές σου έκανες περισσότερο εντύπωση; Τι αισθάνθηκες όταν τις έβλεπες;
- Ποια πρόσωπα της ταινίας σου ήταν συμπαθητικά, ποια αντιπαθητικά; Γιατί;
- Αν μπορούσες να επιλέξεις, ποιο πρόσωπο θα ήθελες να ήσουν, δηλαδή ποιο ρόλο θα επιθυμούσες να υποδυθείς;
- Σε ποια σημεία και πως δημιουργήθηκε ένταση στην ταινία;
- Τι δυνατό/α σημείο/α νομίζεις ότι έχει η ταινία;
- Σου δημιουργεί η ταινία θετικά συναισθήματα και προσδοκίες ή αρνητικά και λύπη; Γιατί;
- Θα συμβούλευες έναν φίλο σου να δει την ταινία αυτήν; Γιατί;

Βιβλιογραφία: 2. (Σοφός, Α. (2014). Παιδαγωγική Αξιοποίηση κινηματογραφικής ταινίας και βίντεο στην εκπαιδευτική διαδικασία. Σοφός, Α, Βρατάσλης Κ. (Επιμ.). Παιδαγωγική Αξιοποίηση Νέων Μέσων στην εκπαιδευτική διαδικασία (σελ. 119 - 146). Αθήνα: ΙΩΝ) Αναπληρωτής Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Ενδεικτικά Ταινίες – ντοκιμαντέρ που μπορούμε να αξιοποιήσουμε στην επέτειο 28^{ης} Οκτωβρίου

1. Ένα τραγούδι για τον Αργύρη

Ντοκιμαντέρ 2006 Ελβετική ταινία, σκηνοθεσία Στέφαν Χάουπτ

Η τραγική ιστορία του Αργύρη Σφουντούρη, ο οποίος σε ηλικία τεσσάρων ετών είδε τους γονείς του και δεκάδες συγχωριανούς του να σφαγιάζονται από τους Γερμανούς στο Δίστομο τον Ιούνιο του 1944. Γεγονός που τον κατατρέπει σε όλη του τη ζωή παρότι έγινε ένας διακεκριμένος επιστήμονας.

διδασκαλικό ως προς τις ηθικές και φιλοσοφικές του αναφορές ντοκουμέντο, το οποίο παραμένει επίκαιρο και ιδιαίτερα συγκινητικό. Βραβείο κοινού στο Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης.

2. Το «Ξυπόλητο Τάγμα»

Το «Ξυπόλητο Τάγμα» είναι η αληθινή ιστορία 160 παιδιών, που η δράση τους πήρε διαστάσεις μύθου όταν διώχτηκαν από τα ορφανοτροφεία της Θεσσαλονίκης από τους Ναζί κατακτητές στα χρόνια της κατοχής του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Οι Γερμανοί αδειάζουν τα δημόσια κτίρια και τα επιτάσσουν. Ανάμεσα σε αυτά τα κτίρια είναι και αρκετά ορφανοτροφεία. Τα ορφανά πετάγονται στο δρόμο. Μια ομάδα, απ' αυτά τα ορφανά, για να επιβιώσουν, παίρνουν τη ζωή τους στα χέρια τους. Οργανώνονται σαν μυστικός «στρατός», με ιεραρχία και πειθαρχία. Μόνα τους συγκροτούν ομάδες κρούσης και βοήθειας. Πηγή για την τροφοδοσία τους είναι τα γερμανικά καμιόνια που κουβαλάνε ψωμί και τρόφιμα και οι μαυραγορίτες. Τα κλεμμένα μοιράζονται στα ορφανά, αλλά και σε άλλους κατοίκους της Θεσσαλονίκης που είχαν ανάγκες.

Τα παιδιά του «Ξυπόλυτου Τάγματος» έμειναν στην ιστορία σαν «σαλταδόροι». Ο Θρύλος λέει, πως πέρα από την αρωγή που παρείχαν στο κόσμο, κατάφεραν με την εξυπνάδα και το κουράγιο τους να βοηθούν την Αντίσταση, βρίσκοντας τρόπους να φυγαδεύουν στη Μέση Ανατολή Έλληνες, Αμερικάνους και Εγγλέζους αξιωματικούς, με σκοπό να ενωθούν με τους εκεί συμμαχικούς στρατούς.

Στα τέλη της δεκαετίας του '40, βρισκόταν στην Αμερική ο ηθοποιός του Κρατικού Θεάτρου Νίκος Καστριώτης, ο οποίος συζητώντας με τον Γκρεγκ Τάλλας (Γρηγόρης Θαλασσινός) του διηγήθηκε πως την ημέρα που η Θεσσαλονίκη γιόρταζε την απελευθέρωσή της, **τον Νοέμβριο του 1944**, στο τέλος της διαδήλωσης ακολουθούσε ένα τσούρμμο από κουρελήδες πιτσιρικάδες οι οποίοι κρατούσαν ένα πανό που έγραφε «Ξυπόλητο Τάγμα».

Η διήγηση του Νίκου Κασιώτη, συγκλόνησε τον Τάλλας κι αποφάσισε να κάνει το «Ξυπόλητο Τάγμα» ταινία. Το 1952, ο Γκρεγκ Τάλλας έρχεται στην Ελλάδα και με την περιορισμένη οικονομική υποστήριξη ενός άλλου Ελληνοαμερικανού, ξενοδόχου στο Λος Άντζελες, του Πέτρου Μπουντούρη, άρχισε να γυρίζει την ταινία « Το Ξυπόλητο Τάγμα». Ο Νίκος Κασιώτης έγραψε το σενάριο, ενώ την μουσική έγραψε ο Μίκης Θεοδωράκης (η πρώτη του για κινηματογραφική ταινία), με εκτέλεση από την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών (υπό την διεύθυνση τού ίδιου). Η θαυμάσια φωτογραφία ήταν του Μιχάλη Γαζιάδη.

Ο Γκρεγκ Τάλλας αποθαρρημένος από την υποτυπώδη κινηματογραφία της Ελλάδας της εποχής, σκέφτηκε αρχικά να γυρίσει την ταινία στη Νάπολη, πόλη που θεωρούσε πως είχε μια περίεργη ομοιότητα, το ίδιο άρωμα, με τη Θεσσαλονίκη. Αλλά πάλι κάτι τον έτρωγε.

Αξιοποίηση Ταινιών – ντοκιμαντέρ στην επέτειο της 28ης Οκτωβρίου

Κι έτσι ήρθε στην Ελλάδα και γύρισε την ταινία στη Θεσσαλονίκη σε φυσικούς χώρους. Μόνο τη σκηνή της «μαύρης αγοράς» γύρισε για καθαρά πρακτικούς λόγους στην Αθήνα, στην περιοχή των Φυλακών Αβέρωφ, όπου και λειτουργούσε πραγματικά η μαύρη αγορά στα χρόνια της Γερμανικής Κατοχής.

Χρησιμοποίησε μόνο δύο επαγγελματίες ηθοποιούς, τον Νίκο Φέρμα και τη Μαρία Κωστή. Όλοι οι άλλοι που έπαιξαν στην ταινία ήσαν ερασιτέχνες. Τα 63 από τα 66 παιδιά που πήραν μέρος στα γυρίσματα, ο Γκρεγκ Τάλλας τα πήρε από αναμορφωτήρια της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης.

Η μηχανή λήψης ήταν του 1924 και χρησιμοποιήθηκαν μόνο 6 προβολείς για τον φωτισμό. Το καλλιτεχνικό αποτέλεσμα της ταινίας -σε συνδυασμό με τις συνθήκες παραγωγής- ήταν μια μεγάλη έκπληξη στην Αμερική. Δεν μπορούσαν να πιστέψουν ότι αυτή η ταινία γυρίστηκε με τόσο λίγα τεχνικά μέσα. Για παράδειγμα, ο φωνολήπτης της Κολούμπια ήταν αδύνατο να πιστέψει πως αυτή η ταινία γυρίστηκε βουβή και πως είχαν επιτευχθεί τόσο άψογοι συγχρονισμοί στο ντουμπλάρισμα της ηχητικής μπάντας στην Ελλάδα!

Το αρνητικό της ταινίας είχε χαθεί και χάρη στις προσπάθειες του διευθυντή της Ταινιοθήκης της Ελλάδας, Θόδωρου Αδαμόπουλου που εντόπισε δύο κόπιες προβολής σε καλή κατάσταση, δημιουργήθηκε, μετά από χρονοβόρες και πολυδάπανες διαδικασίες, ένα καινούργιο αρνητικό της ταινίας. Το «Ξυπόλυτο Τάγμα» ήταν η πρώτη ελληνική ταινία που κατόρθωσε να βραβευτεί σε διεθνές φεστιβάλ. Πήρε το 1955 το πρώτο βραβείο («Χρυσή Δάφνη»), στο Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου του Εδιμβούργου. <http://www.pare-dose.net/3394#ixzz4OMq6b2fk>

3. Το μοναδικό κινηματογραφικό ντοκουμέντο τού Άγγελου Παπαναστασίου από την Γερμανική Κατοχή

<http://www.pare-dose.net/4157#ixzz4OMyZhT9V>

Κατά την διάρκεια της Γερμανικής Κατοχής στην Ελλάδα (1941-44), ένας πρώην αξιωματικός τού Πολεμικού Ναυτικού και μετέπειτα επιχειρηματίας, ο Άγγελος Παπαναστασίος, αποτύπωσε κάποιες εικόνες της περιόδου εκείνης στην κινηματογραφική του μηχανή.

Ένα εγχείρημα, ιδιαιτέρως δύσκολο και επικίνδυνο, δεδομένου ότι η φωτογράφιση ή κινηματογράφιση άνευ άδειας από τον εχθρό, τιμωρούνταν διά τής θανατικής ποινής. Ο Παπαναστασίος, με κίνδυνο τής ζωής του, έκρυβε την μηχανή του σε μια караβάνα συσσιτίου για να μην κινήσει υποψίες και κατέγραφε κρυφά εικόνες, τόσο από την καθημερινότητα, αλλά και -κυρίως- σκληρές εικόνες από τα δεινά που επέφερε η Κατοχή.

Το κινηματογραφικό υλικό τού Παπαναστασίου, χρησιμοποιήθηκε στην Δίκη τής Νυρεμβέργης, ως αποδεικτικό στοιχείο των εγκλημάτων που διέπραξαν οι Γερμανοί στην Ελλάδα.

Αξιοποίηση Ταινιών – ντοκιμαντέρ στην επέτειο της 28ης Οκτωβρίου

Το 1978, οι υπεύθυνοι τού Πολεμικού Μουσείου, δανείστηκαν την ταινία από την κόρη τού Παπαναστασίου, Λουκία, για μία και μόνη προβολή. Πριν την επιστρέψουν όμως, αφαίρεσαν σημαντικό τμήμα τού υλικού (18' από τα περίπου 45'), χωρίς να δώσουν πειστική εξήγηση. Όπως λέγεται, ο κύριος λόγος που «εξαφανίστηκαν» σκηνές από το υλικό, οφείλεται στο ότι σε κάποιες απ' αυτές εμφανίζονται δωσίλογοι εν ώρα δράσης.

4. Ο «Ουρανός» του Τάκη Κανελλόπουλου

Η αριστουργηματική ταινία του σκηνοθέτη Τάκη Κανελλόπουλου, παραγωγής 1962 συμπεριλαμβάνεται στις κορυφαίες αντιπολεμικές ταινίες του παγκόσμιου κινηματογράφου.

Βασίστηκε σε διηγήσεις ανθρώπων που έζησαν τον πόλεμο του '40. Μέρος των γυρισμάτων έγινε στο χωριό Δρυόβουνο του νομού Κοζάνης. Στη μακεδονική επαρχία δύο ζευγάρια, χωρίζουν με την έναρξη του πολέμου. Οι δύο άντρες πάνε στο μέτωπο της Αλβανίας. Πολεμούν πλάι-πλάι με τον δάσκαλο ο οποίος θα σκοτωθεί πρώτος. Στη συνέχεια, θα πέσουν και οι ίδιοι, το μέτωπο θα καταρρεύσει και το πένθος θα σκεπάσει τα πάντα.

5. Ο Μεγάλος δικτάτωρ

Αλησμόνητη παραμένει η τελευταία σκηνή της ταινίας στην οποία ο κεντρικός ήρωας δίνει ρεσιτάλ, σε έναν σχεδόν δεκάλεπτο μονόλογο με τον οποίο ο δημιουργός κατακρίνει έντονα την κάθε μορφή φασισμού και εκφράζει έμμεσα την άποψή του για την δημοκρατία και το όραμα του για το μέλλον της ανθρωπότητας.

6. Survivre Avec Les Loups Παρέα με τους λύκους

Μια αληθινή ιστορία, με στοιχεία παραμυθιού, εν μέσω του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Θύμα του καταστροφικότερου πολέμου στην ιστορία της ανθρωπότητας ένα κορίτσι θα χάσει την οικογένειά του και θα υιοθετηθεί από μια οικογένεια λύκων. 2007

7. Η Λίστα του Σίντλερ

Αμερικανική ταινία 1993, σκηνοθεσία Steven Allan Spielberg Η αληθινή ιστορία του Oskar Schindler, ενός Γερμανού βιομηχάνου, που έσωσε 1.300 Εβραίους από το γκέτο της Βαρσοβίας, παρουσιάζοντάς τους ως απαραίτητους για το Τρίτο Ράιχ ειδικευμένους εργάτες.

8. Ο Πιανίστας ταινία του Ρόμαν Πολάνσκι, 2002, με αυτοβιογραφία του Εβραίου Πολωνού μουσικού, Βλαντισλάβ Σπίλμαν.

9. Το Αγόρι Πίσω από το Συρματοπλέγμα (The Boy in the Striped Pyjamas)

Όταν μετακομίζει από το Βερολίνο στην Πολωνία, ένα αγόρι γίνεται φίλος με ένα παιδί που ζει στην άλλη πλευρά του συρματοπλέγματος, αγνοώντας ότι είναι Εβραίος αιχμάλωτος.

Άλλες επιμέρους Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες

1. Η γυναίκα στην κατοχή
2. Φωτογραφίες από την καθημερινή ζωή της κατοχής
3. Διαβάζω μια αληθινή ιστορία από την κατοχή (Καταγραφές από μαρτυρίες συγγενών και οικογενειακών φίλων που έζησαν την κατοχή)
4. Κατοχή και Πείνα
5. Απώλειες (Πόλεμος αριθμός Ελλήνων στρατιωτών και Ιταλών)
6. Μαρτυρικά χωριά της περιοχή μου (τι γνωρίζω γι αυτά) Αγία Ευθυμία Φωκίδας, Βουνιχώρα Φωκίδας, Δίστομο Βοιωτίας, Επτάλοφος Φωκίδας, Καλοσκοπή Φωκίδας
7. Λιδωρίκι Φωκίδας, Λιλαία Φωκίδας, Προσήλιο Φωκίδας, Τυμφρηστός Φθιώτιδας, Υπάτη Φθιώτιδας
8. Το αντιπολεμικό αλφαβητάρι
9. Επίσκεψη στο Μουσείο Εθνικής Αντίστασης
10. Γοργοπόταμος
11. Ακολουθώντας το μονοπάτι της ιστορίας (ξενάγηση στα ιστορικά τοπόσημα και μνημεία της πόλης μου).

Σημείωση: Οι παραπάνω ταινίες είναι απολύτως ενδεικτικές